

Nr. 7/1069/V metai. D i e p h o l z , 1949 m. sausio mėnesio 11 d.

Didžiausias taikos meto JAV biudžetas

Vakar JAV prezidentas Trumanas patiekė kongresui patvirtinti naujų metų biudžetą 42 milijardų dolerių sumai. Beveik pusę šios sumos skiriama gynybos reikalams ir užsienių paramai. Prezidentas pabrėžė, kad vėliau praeis atskirų sumų Vak. Unijos militarinei pagalbai. Ši pagalba, kaip ir Marshallio planas, priklausys nuo savitarpio bendradarbiavimo ir pagal tai galės būti didinama. Svarbiausios sumos skiriamos kariuomenei, kurioje būtų 1.250.000 vyrų. Jūros pajėgos disponuotų 730 laivų, iš kurių 300 būtų kovos laivai. Tačiau pirmenybė skiriama aviacijai. Atomo energijos tyrimams ir toliau bus skiriamos didelės sumos, vienu trečdaliu norima padidinti "Amerikos balso"/radijo ir spaudos/ išlaidas, 1 milijardas dolerių skiriamas amerikiečių okupuotajai Vokietijai ir Japonijai, 700 milijonų dolerių gaus Tarptautinė Pabėgėlių Organizacija /IRO/. Čia prezidentas pabrėžė, kad IRO savo programoje ligi 1950 m. birželio mėn. yra numaciusi baigti DP ir pabėgėlių įkurdinimo darbus, kviesdamas kongresą nuimti suvaržymus, liečiančius jų imigraciją į JAV. 16 milijonų dolerių numatyta Palestinos pabėgėliams. Toliaus biudžeto dalis sudaro naują socialinio draudimo planą ir kt. vidaus aktualiuosius reikalus.

Žydai atitraukė savo dalinius iš Egipto

Vakar Londone įvyko nepaprastas britų ministerių kabineto posėdis, kuriame dalyvavo ir krašto gynybos ministeris bei visų ginklo rūšių štabo šefai. Posėdyje buvo aptariamas padėtis, susidariusi Palestinoje. Užs. reik. ministeris E. Bevin padarė pranešimą apie įvykius su britų lėktuvais, referuodamas britų karinius išipareigojimus Egiptui ir Transjordanijai.

Nors žydai savo pranešime tvirtina, kad penki britų RAF lėktuvai buvę nušauti virš Izraelio, tačiau britų užsienių reikalų ministerijos kalbėtojas pabrėžia, kad negali būti jokios kitos kalbos: yra nustatyta, kad lėktuvai nušauti virš Egipto. Tuo pat metu buvo paskelbtas žydų komunikatas, kuriame pranešta, kad Izraelis atitraukė savo dalinius iš Egipto.

Lake Success JTO gen. sekretorius Tryque Lie vakar turėjo pasitarimus su britų atstovu dėl įvykių Palestinoje. Iš JAV vyriausybės britai gavo prašymą, kad penkių lėktuvų įvykis būtų palaikytas apgailėtiniu įvykiu, ir kad nebūtų daroma iš to didesnių išvadų, nenorint pakenkti pasitarimams Rodos saloje.

Kitos naujausios radijo žinios:

- = Westminsterio arkivyskupas kardinolas Griffin savo ganytojiškajame laiške pasisako prieš Vengrijos primo kard. Mindszenty areštavimą. Tenai jis tarp kitko kreipiasi į JAV kongresą, kviesdamas reikalauti, kad būtų paleistas kard. Mindszenty. Londono vyskupas kreipėsi į D. Britanijos ministerį pirmininką Kl. Attlee, prašydami interveniuoti kard. Mindszenty paleidimo reikalu. Vengrijos spauda ir radijas vis dar nesiliauja skelbę piktus komunistinės Vengrijos vyriausybės kaltinimus kat. bažnyčiai ir jos vadui.
- = Užvakar, 200-ąją "oro tilto" egzistavimo dieną kas trečią minutę Berlynan atskrisdavo britų ar amerikiečių lėktuvais su gėrybėmis. Viso per du šimtus Berlyno oro tarnybos dienų Berlynan atgabenta per 800.000 to.
- = Britų spauda rašo, kad 5% vak. Europos gyventojų yra komunistai.
- = Dėl britų dalinių išlaipinimo Akaba uoste/ties Juodąja Jūra/žydai JTO pateikė protesto notą, kurioje sakoma, kad tai graso Izraelio saugumui.
- = Iš Tel Avivo pranešama, kad Izraelio užsienių reikalų ministeris Moze Šartok turėjęs pasikalbėjimą su sovietų pasiuntiniu. Kaip informuojama, jie taręsi neesminiais klausimais.
- = Belgijos ministeris pirmininkas Spaak netrukus atvyksta Londonan Vak. Europos atsistatymo organizacijos reikalais. Jis čia pasiliks ir vak. Unijos signatarių užs. reikalų ministerių konferencijai.
- = Protestuodami prieš olandų akciją Indonezijoje, Pakistano laikraščių leidėjai nutarė visus dienraščius nuo šio ketvirtadienio sustabdyti aštuonioms dienoms.
- = Provincijoje, esančioje apie 200 km nuo Tokijo, suimti pirkliai, kurie tikrininkams vergų darbams pristatė apie 4.000 vaikų. Tie vaikai vergų darbams buvo parduoti trejiems metams.

V i e t o s ž i n i o s:

= Vakar mūsų stovykloje atidaryta Zoninė Lietuvių Amatų Mokykla. 9 val. stovyklos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos, kuriose dalyvavo mokyklai mokiniai, mokomasis personalas ir svečiai. Vėliau stovyklos salėje įvyko atidarymo iškilmės. Atidarymo aktą pradėjo mokyklos direktorius plk. P. Putka, nušviesdamas sąlygas, kuriomis gimė ir kūrėsi mokykla. Mokyklą sveikina svečiai plk. lttn. Lillywhite, DPACSo direktorius Witzemann, Landwiedersachsen Apygardos pirmininkas dipl. inž. A. Nasvytis, Diepholzo stovyklos vadovas A. Pimpé, Diepholzo LTB Apylinkės pirm. A. Janušonis, ir mokyklos inspektorius P. Čeponkus supažindino su mokslo programa.

Atidarymo iškilmės baigtos Tautos Himnu. Po to, mokyklos mokiniams susirinkus į savo klases, svečiai susipažino su darbo priemonėmis, aplankydami visus skyrius. Vėliau kuklijoje kavutėje su svečiais ir globėjais Amatų Mokyklos vadovybė ir lektoriai pasikeitė nuoširdžiomis kalbomis.

Šiuo metu mokykloje yra 150 mokinių. Daugelio asmenų, per 50 m. amžiaus, prašymai priimti į mokyklą nebuvo patenkinti. Pats priėmimas į mokyklą dar vyks ligi š. m. vasario mėn. 1 d. Mums, gyvenantiems emigracijos ženkle, Zoninės Lietuvių Amatų Mokyklos įkūrimas yra itin didelis lietuvių tremtinių bendruomenės laimėjimas. Jos pasisekimas priklausys nuo vadovybės, mokytojų ir mokinių darbo. Tai sėkmės!

= Šiandien bus duodama juoda ir balta duona, riebalai, maistmilčiai/krakmolas ir manai/, vaikams krakmolas, druska ir L grupei - žuvis ir actas šia tvarka: Nr. 241 - 300 nuo 9 - 10 val., Nr. 361 - 360 nuo 10 - 11 val., Nr. 361 - 437 nuo 11 - 11,45 val., Nr. 1 - 60 nuo 13 - 14 val., Nr. 61 - 120 nuo 14 - 15 val., Nr. 121 - 180 nuo 15 - 16 val., Nr. 181 - 240 nuo 17 - 18 val.

= Nugriebtą pieną gauna: Nr. 33 - 128 sausio mėn. 11 d. nuo 9 - 11,30 val., Nr. 130 - 242 nuo 9 - 11,30 sausio mėn. 12 d., Nr. 243 - 355 nuo 9 - 11,30 val. sausio mėn. 13 d.

Lietuvių kalbos reikalai/tęsinys/

Batas, aulinis batas, ne: čebatas ar štiblietas - vok. Stiefel, rus. сапог, ukr. чобіт, lmk. but.

Botai, pranc., tarpt. - augšti moteriški kabošai.

Pusbačiai, ne: kamašai - rus. ба́шмаки. /bus daugiau/

T r u m p a i i š v i s u r :

= Vakarų pasaulis kaskart gauna patirti apie sovietų išradingumą ir atradimą. Neseniai sovietai skelbė, kad Ameriką atradęs ne Kr. Kolumbas, o kokių tai rusas. Dabar sovietų jaunimo laikraštis "Komsomolskaja Pravda" rašo, kad lėktuvą išradęs rusas Reb, 21 metų amžiaus, o pilotas Galubev atlikęs pirmąjį skridimą. Šio įvykio liudininkai buvę rusų karo ministerijos valdininkai. Tuo tarpu tikrenybėje broliai amerikiečiai Write sukonstravo pirmąjį lėktuvą. Sovietų Mokslų Akademija taip pat tvirtina, kad rusai išradę telefoną, radiją, elektrą ir kt. Taip pat, jų manymu, rusai buvę pirmieji matematikai, chemikai ir kt.

= Iš Atėnų pranešama, kad buvusi Graikijos koalininė vyriausybė papildyta socialdemokratų partijos atstovais. Naujojo ministerių kabineto programoje numatyta suaktyvinti kovą su sukilėliais, tuo tikslu ir paskirtas naujas krašto vyriausios ginkluotųjų pajėgų vadas. Londone šie Graikijos vyriausybės pasikeitimai sutikti su pasitenkinimu. Tikimasi, kad naujajai vyriausybei pavyks nugalėti krašto ekonominius ir saugumo sunkumus.

= Britų ministerių kabinetas ši trečiadienį susirinks posėdžio, norėdamas aptarti Vakarų Unijos reikalus. Kaip žinia, Paryžiuje neseniai buvo susirinkusi tų reikalų tarti speciali Vak. Unijos valstybių atstovų konferencija. Po dviejų savaitžių ši konferencija savo darbą tęs Londone. Šios konferencijos tikslas sudaryti Vak. Europos parlamentą ir Vak. Unijos Tarybą.

= Jugoslavijos pramonės ministerija savo pereinamųjų metų darbo pranešime mini, kad 1948 m. pramonės planas įvykdytas 1% viršaus. Pripažįstama, kad kai kurios pramonės šakos savo darbo plano negalėjusios pilnai įvykdyti, nes žaliavas tiekti pasižadėjusios valstybės neįvykdžiusios savo pažadų.

= Čekoslovakijos užs. prekybos ministerija praneša, kad netrukus bus paskelbtas smulkmenos dėl tiesioginio geležinkelio susisiektimo linijos vedimo iš Pragos į Hamburgą. Iš bizonos Čekoslovakija gaus prekių.

= Tarp Italijos ir britų vyriausybės vyksta paeitarimai, britams norint suteikti licenciją italų firmoms gaminti sprausminius lėktuvus.